

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101465

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-11-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ НУ "ОЮА" від 18.01.2024 р. №114-10

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Толмачевська Юлія Олегівна
2. Yuliia O. Tolmachevska

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 37284 Право (081 Право)

Дата захисту: 27-12-2023

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): 3286

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.27

Тема дисертації:

1. Цивільно-правові договори в сфері кіберспорту
2. Civil legal contracts in the field of E-sports

Реферат:

1. Кіберспорт – це командне або індивідуальне змагання на основі відеоігор. Кіберспорт, як унікальний різновид людської активності, виник внаслідок поєднання досягнень у сфері інформаційних технологій і традиційного спорту. Сучасні технології надали можливість відтворити змагальний процес, який протягом тисячоліть відбувався на змагальних майданчиках, у віртуальному вимірі. Втім, за своєю природою, кіберспорт не відрізняється від «традиційних» видів спорту, адже так само об'єктивує змагальну діяльність, що є суттю спорту як такого. Відповідно, суспільні відносини, що складаються у сфері кіберспорту, також потребують свого правового і квазіправового упорядкування, за тими ж принципами, які використовуються у «традиційному» спорті. Йдеться, передовсім, про саморегулювання на рівні кіберспортивних організацій і договірне регулювання на індивідуальному рівні. Отже, існує об'єктивна потреба в науковому осмисленні кіберспорту, як окремої сфери правового регулювання, і формуванні усталених підходів до регулювання різномірних за своїм характером суспільних відносин, що складаються у досліджуваній сфері. Особливої уваги потребують питання договірного регулювання відносин у сфері кіберспорту, оскільки переважна їх

частина не врегульована за допомогою нормативно-правових актів. Дисертація є першим у вітчизняній науці спеціальним комплексним дослідженням проблематики цивільно-правових договорів у сфері кіберспорту. У роботі основну увагу зосереджено на питаннях правового регулювання різноманітних відносин, що складаються у сфері кіберспорту загалом та особливостях застосування цивільно-правових договірних конструкцій для упорядкування приватноправових відносин зокрема. У дисертації розроблено нові теоретичні положення щодо вирішення питань договірного регулювання відносин у сфері кіберспорту, зокрема, – детально проаналізовано правові конструкції договору (контракту) про кіберспортивну діяльність, трансферного договору (контракту) кіберспортсмена, договору про спонсорство у кіберспорті, та внесено пропозиції з удосконалення чинного законодавства України. В результаті проведеного дослідження стало можливим сформулювати окремі положення наукової новизни та практичних рекомендацій щодо: 1) теоретико-методологічних засад договірного регулювання приватноправових відносин у сфері кіберспорту; 2) наявних підходів до нормативно-правового забезпечення здійснення кіберспортивної діяльності на основі аналізу законодавства України та іноземних країн; 3) визначення ролі держави та приватних суб'єктів у формуванні механізму нормативно-правового регулювання відносин у сфері кіберспорту із врахуванням принципу автономії спорту. Встановлено, що кіберспорт є ігровою активністю, в якій суперники змагаються за першість у комп'ютерній грі. Ключовим аспектом, який визначає сутність кіберспорту і прямо впливає на визначення способів і напрямків його правового і квазіправового регулювання, є визнання дуалістичної природи кіберспорту, що виник на стику інформаційних технологій та «традиційних» видів спорту. Наголошено на тому, що поява і розвиток кіберспорту прямопропорційно пов'язані із розвитком спочатку суто комп'ютерних, а згодом – інтернет-технологій. Етапи розвитку кіберспорту включають ранній період (1972-1980), період популярності аркад (1980-1990), період виникнення і поширення онлайн ігор (1990-2000), сучасний період, пов'язаний з появою великих кіберспортивних турнірів (2000 р. – по цей час). Аргументовано, що необхідність правового регулювання відносин у кіберспорті зумовлена становленням кіберспорту, як виду спорту і потужної індустрії. Відповідно, генезис правового регулювання кіберспорту не співпадає з періодизацією розвитку кіберспорту, оскільки потреба в правовому регулюванні виникає вже на етапі становлення кіберспорту, як окремої індустрії. Відповідно, періодизація розвитку правового регулювання кіберспорту складається з двох етапів: 1) регулювання окремих сфер суспільних відносин у кіберспорті, наприклад, пов'язаних з укладенням окремих видів договорів, оформленням прав на трансляцію змагань тощо – 2000-2011 р.р.; 2) перехід до комплексного регулювання відносин у кіберспорті, як самостійному виду спорту – з 2011 р. і по цей час (в Україні – з 2020 р., коли кіберспорт був визнаний видом спорту офіційно).

2. Esports is a team or individual competition based on video games. Cybersport, as a unique type of human activity, arose as a result of the combination of achievements in the field of information technologies and traditional sports. Modern technologies have made it possible to reproduce the competitive process, which has been taking place on the competition grounds for thousands of years, in a virtual dimension. However, by its very nature, eSports does not differ from "traditional" sports, because it also objectifies competitive activity, which is the essence of sports as such. Accordingly, social relations that develop in the field of e-sports also need their own legal and quasi-legal regulation, according to the same principles that are used in "traditional" sports. It is primarily about self-regulation at the level of e-sports organizations and contractual regulation at the individual level. Therefore, there is an objective need for a scientific understanding of e-sports as a separate area of legal regulation, and the formation of established approaches to the regulation of heterogeneous social relations that are formed in the researched field. The issues of contractual regulation of relations in the field of e-sports require special attention since the majority of them are not regulated through regulatory and legal acts. The dissertation is the first special comprehensive study of civil law contracts in the field of e-sports in domestic science. In the work, the main attention is focused on the issues of legal regulation of various relations that are formed in the field of e-sports in general and the peculiarities of the application of civil-law contractual constructions for the regulation of private law relations in particular. The dissertation developed new theoretical provisions for solving issues of contractual regulation of relations in the field of e-sports, in particular, – analyzed in detail the legal constructions

of an agreement (contract) on e-sports activity, transfer agreement (contract) of an e-athlete, sponsorship agreement in e-sports, and made suggestions for improving the current legislation of Ukraine. As a result of the conducted research, it became possible to formulate separate provisions of scientific novelty and practical recommendations regarding: 1) theoretical and methodological principles of contractual regulation of private law relations in the field of e-sports; 2) existing approaches to regulatory and legal support for the implementation of e-sports activities based on the analysis of the legislation of Ukraine and foreign countries; 3) determination of the role of the state and private entities in the formation of the mechanism of normative and legal regulation of relations in the field of e-sports, taking into account the principle of the autonomy of sports. It has been established that eSports is a gaming activity in which opponents compete for supremacy in a computer game. The key aspect that determines the essence of eSports and directly affects the determination of the methods and directions of its legal and non-legal regulation is the recognition of the dualistic nature of eSports, which arose at the junction of information technologies and traditional sports. It is emphasized that the emergence and development of e-sports are directly related to the development of pure computer and later Internet technologies. The stages of the development of eSports include the early period (1972-1980), the period of popularity of arcades (1980-1990), the period of the emergence and spread of online games (1990-2000), the modern period associated with the emergence of large eSports tournaments (2000- present days). It is argued that the need for legal regulation of relations in e-sports is due to the development of e-sports as a sport and a powerful industry. Accordingly, the genesis of the legal regulation of e-sports does not coincide with the periodization of the development of e-sports, since the need for legal regulation arises already at the stage of the formation of e-sports as a separate industry. Thus, the periodization of the development of legal regulation of e-sports consists of two stages: 1) regulation of certain spheres of public relations in e-sports, for example, related to the conclusion of certain types of contracts, registration of rights to broadcast competitions, etc. – 2000-2011; 2) transition to comprehensive regulation of relations in e-sports as an independent sport – from 2011 to the present time (in Ukraine – from 2020, when e-sports was officially recognized as a sport).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Харитонов Є.О., Толмачевська Ю.О. Кіберспорт як сфера цивільно-правового регулювання. Часопис цивілістики. 2019. № 32. С. 72-75. URL: <http://clj.nuoua.od.ua/archive/32/15.pdf>
- Kharytonov, E., Kharytonova, O., Kostruba, A., Tkalych, M., & Tolmachevska, Y. (2020). Las peculiaridades de la regulación legal y no legal de las relaciones sociales en el ámbito del deporte (To the Peculiarities of Legal and Non-Legal Regulation of Social Relations in the Field of Sport). Retos. 41. 131-137. URL: <https://recyt.fecyt.es/index.php/retos/article/view/84178>
- Ткалич М.О., Толмачевська Ю.О. Санкції у спорті: міжнародно-правовий досвід. Lex Sportiva. 2021. № 1. С. 34-37. URL: <http://lexsportiva.in.ua/index.php/main/article/view/8>
- Харитонов Є.О., Харитонova, О.І., Толмачевська Ю.О. Використання штучного інтелекту у спорті: проблеми і перспективи. Lex Sportiva. 2021. № 1. С. 38-45. URL: <http://lexsportiva.in.ua/index.php/main/article/view/9>
- Толмачевська Ю.О. правове регулювання сфери кіберспорту: загальні положення. Lex Sportiva. 2021. № 2. С. 27-31. <http://lexsportiva.in.ua/index.php/main/article/view/16>

- Kharytonov, E., Kharytonova, O., Tkalych, M., Bolokan, I., Samilo, H., & Tolmachevska, Y. (2021). Intellectual property law in the field of sports: specifics of manifestations and features of legal regulation. *Cuestiones Políticas*. 39 (69), 530–546. <https://produccioncientificaluz.org/index.php/cuestiones/article/view/36253>
- Kolomoiets, T., Tkalych, M., Melnyk, P., Panchenko, B., & Tolmachevska, Y. (2021). Combating Corruption in Sport: Legal Aspect. *Retos*. 41. 746-755. URL: <https://recyt.fecyt.es/index.php/retos/article/view/86975>
- Федосов Д.В., Толмачевська Ю.О. Особливості оподаткування кіберспортивної діяльності в Україні. *Lex Sportiva*. 2022. № 1. С. 25–29. URL: <http://lexsportiva.in.ua/index.php/main/article/view/21>
- Толмачевська Ю. О. Цивільно-правові договори у кіберспорті: правовий аналіз. *Lex Sportiva*. 2023. № 1. С. 28–34. <http://lexsportiva.in.ua/index.php/main/article/view/36>
- Толмачевська Ю.О. Кіберспорт у період пандемії COVID-19: правові аспекти вирішення спорів. *Правове життя сучасної України: у 3 т. : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 15 трав. 2020 р.) / відп. ред. М. Р. Аракелян. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2020. С. 482–485.*
- Толмачевська Ю.О., Ткалич М.О. Правові основи регулювання відносин у сфері кіберспорту. Інформаційні технології в умовах оновлення цивільного законодавства: матер. Всеукр. круглого столу (12 червня 2020 р.) / За заг. ред. д.ю.н., проф. Є. О. Харитонова. Одеса: Фенікс. 2020. С. 58–60.
- Толмачевська Ю.О. ESPORT у період пандемії COVID-19: правові аспекти. Проблеми правового регулювання цивільних відносин в умовах COVID-19: матер. Всеукр. науково-практичної онлайн-конференції (23 квітня 2020 р.) / За заг. ред. д.ю.н., проф. Є. О. Харитонова. Одеса : Фенікс. 2020. С. 105–108.
- Толмачевська Ю.О., Ткалич М.О. Спорт і кіберспорт в умовах COVID-19: між приватним і публічним інтересом. Приватні та публічні інтереси в умовах пандемії COVID-19: колізії та правові шляхи вирішення: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика». 2021. С. 268-279.
- Толмачевська Ю.О. Legal aspects of compulsory vaccination in e-sports. Спорт в умовах пандемії: цивілістичні проблеми: матер. Всеукр. наук.- практ. конференції (м. Одеса, 05 листопада 2021 р.) / за заг. ред. Є. О. Харитонова. Одеса : Фенікс. 2021. С 44-46.
- Толмачевська Ю.О., Панченко Б.В. Контракти кіберспортсменів: правові питання. Сучасна цивілістика: тенденції розвитку права в умовах пандемії: матеріали XVI Міжнародної науково-практичної конференції (23 квітня 2021 р., м. Одеса). Одеса: Юридична література. 2021. С. 135-137.
- Толмачевська Ю.О., Ткалич М.О. Право інтелектуальної власності та кіберспорт: точки дотику. Актуальні проблеми інтелектуальної власності в Україні та європейському союзі. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 01-02 жовтня 2022. Будапешт. 2022. С. 87-90.
- Толмачевська Ю.О., Ткалич М.О. Кіберспорт і війна: правові аспекти. Приватне право в умовах війни: матер. Всеукр. наук. конф. / за заг. ред. д.ю.н., проф. Є. Харитонова, д.ю.н., проф. І. Давидової. Одеса : Фенікс. 2022. С. 109-111.
- Харитонов Є.О., Б.В. Фасій. Словник по ІТ: довідник для юриста і не тільки / Є.О. Харитонов, О.І. Харитонова, Б.В. Фасій, Ю.О. Толмачевська; за ред. Є.О. Харитонова; упоряд. Б.В. Фасій; НУ ОЮА. Одеса: Юридична література, 2019. – 136 с.
- Харитонов Є.О. (пп. 1.1-1.2, 1.3-1.4 (у спів. з М.О. Ткалич, Ю.О. Толмачевською) розд. 3) // Спортивне право України: навчальний посібник / За ред. Є.О. Харитонова. Одеса: Фенікс, 2019. 330 с.
- Ткалич М.О., Толмачевська Ю.О. Права спортсменів і кіберспортсменів в умовах пандемії. Права приватної особи в умовах пандемії COVID-19: проблеми здійснення і захисту. Одеса: ВД «Гельветика», 2020. С. 276-286.
- Ткалич М.О., Толмачевська Ю.О. Пошук місця спортивного права в системі права в контексті ре кодифікації цивільного законодавства. Рекодифікація цивільного законодавства України: монографія. Київ: «Норма права», 2021. С. 222-238.
- Харитонов Є.О., Толмачевська Ю.О. Тема 6. Цивільне право України: посібник для підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання. Одеса: ВД «Гельветика». 2021. 388 с. С. 49-58.

- Толмачевська Ю.О. (у співавт. з Ткаличем М.О.) Спорт і вакцинація: правові аспекти. Вакцинація від COVID-19: соціальні та правові проблеми: монографія. Одеса: ВД «Гельветика», 2022. 374 с. С. 282-293.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0116U001842, 0122U000266

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Харитонов Євген Олегович

2. Evgen O. Kharitonov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жорнокуй Юрій Михайлович

2. Yurii Jorokuy

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Георгій Валерійович
2. HEORHII SAMOILENKO

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Берназ-Лукавецька Олена Михайлівна
2. Olena M. Bernaz-Lukavetska

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Омельчук Олександр Сергійович
2. Oleksandr S. Omelchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Андронов Ігор Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Андронов Ігор Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Д'ячкова Марія Олегівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна